

El Programa de Protecció Social consolida la cartera de serveis, ajuts i prestacions per a la "població COMB"

ANTONI CALVO,
director del Programa
de Protecció Social

Mil tretze persones de la "població COMB" (metges i familiars propers) han estat ateses el segon any del desplegament del Programa de Protecció Social del COMB

L'any 2009 ha estat per al Programa de Protecció Social (PPS) una etapa de desplegament i consolidació. És a dir, s'ha pogut assolir un nivell d'oferta de serveis, ajuts i prestacions ampli que permet adaptar amb més garanties les respostes a les demandes de la "població COMB". A més, i per segon any, s'han pogut mantenir determinats ajuts i serveis molt necessaris per a l'atenció social i l'atenció a situacions de dependència. Més encara, quan es constaten dificultats importants en les Administracions públiques competents a l'hora d'aplicar la Llei de la Dependència i també la nova Llei de Serveis Socials.

El resum de les dades sobre els usuaris del PPS aquest 2009 ha estat de:

- 1.013 persones de la "població COMB" (metges i familiars propers) han estat ateses pel Programa de Protecció Social.
- 824 han estat les persones que han fet sol·licituds d'ajuts socials o prestacions econòmiques.
- 314 han estat ateses per les treballadores socials del PPS.

A més, 271 persones disposen de prestacions periòdiques de la Fundació Patronato de Huérfanos de Médicos y de Protección Social "Príncipe de Asturias". És a dir:

- 176 orfes menors de 21 anys.
- 50 orfes malalts.
- 12 vídues.
- 30 metges incapacitats/jubilats.
- 3 orfes més grans de 60 anys.

Al gràfic adjunt es pot observar el desenvolupament de la cartera d'ajuts socials i prestacions econòmiques del PPS, en una comparativa dels anys 2008 i 2009.

Ha estat cabdal l'obtenció d'"una fotografia" de la situació i les necessitats socials dels metges, metgesses i els seus familiars més propers. Aquesta informació ha permès ajustar de manera més precisa l'oferta de serveis, ajuts i prestacions i també posar en marxa de manera decidida tota una estratègia proactiva per connectar amb les persones més vulnerables o amb més necessitats de la població COMB.

En aquest sentit, destaquem els resultats següents:

Situacions de vulnerabilitat social

- 605 col·legiats pateixen una malaltia crònica, 584 tenen problemes sensorials (manca de visió, oïda, parla), 376 tenen problemes de memòria i 441 problemes de motricitat.
- 417 col·legiats tenen valorada oficialment alguna discapacitat o estan en tràmits.
- 437 col·legiats se senten decaiguts anímicament o amb impossibilitat d'afrontar el futur.

Situacions d'atenció a la dependència

- 209 col·legiats són dependents en relació amb les activitats bàsiques de la vida diària (ABVD), com ara la cura personal, moure's per la llar o quedar-se sol/a a les nits.
- 121 col·legiats són grans dependents. És a dir, requereixen la presència indispensable d'una altra persona per fer les ABVD, diverses vegades al dia i de forma continuada.
- 54 col·legiats són dependents severos. Necessiten suport 3 o 4 vegades al dia per a les ABVD, de forma persistent.
- 34 col·legiats són dependents moderats. Requereixen suport puntual.

Ajuts i prestacions atorgats pel Programa de Protecció Social (2008-2009)

	Descripció d'ajuts	Nombre d'ajuts 08	% Ajuts 08	Nombre d'ajuts 09	% Ajuts 09
Atenció a la dependència	Suport Econòmic Puntual	147	38,79	181	21,97
	Servei d'Atenció Domiciliària	19	5,01	14	1,7
	Ajuts econòmics per a l'Adaptació de la Llar o Ajudes Tècniques	39	10,29	20	2,43
	Ajut al Cuidador / Respir al Cuidador	18	4,75	26	3,16
	Llevar / Enllitar			1	0,12
	Servei de Teleassistència	5	1,32	5	0,61
	Servei de Transport Adaptat			3	0,36
	Servei d'Assistència Personal	1	0,26	2	0,24
Conciliació de la vida familiar i l'activitat professional	Benvingut Nadó	119	31,4	440	53,4
	Ajuda per a la Llar d'Infants a Famílies Especials			11	1,33
	Servei de Suport Familiar (Servei Cangur / Servei Domèstic)	31	8,17	119	14,44
	Servei de Protecció de Fills			1	0,12
Promoció d'activitats de protecció social	Curs de Català per a Col·legiats No Catalanoparlants			1	0,12
TOTALS		379	100	824	100

Fullet del Programa de Protecció Social del COMB sobre els ajuts socials i econòmics exclusius per a col·legiats i familiars directes.

Font: Programa de Protecció Social. COMB.

Antoni Calvo, director del Programa de Protecció Social; Jaume Aubia, conseller delegat del COMB, i Josep de Martí, director d'Inforesidencias.com, a l'acte sobre "Noves tecnologies per a la promoció de l'autonomia personal i l'atenció a la dependència", a la seu del COMB.

- En total són 412 col·legiats que requereixen ajuda per a les ABVD. D'aquests, 228 col·legiats depenen bàsicament del suport de la parella.
- 237 col·legiats són dependents en les activitats instrumentals, com la preparació del menjar, el manteniment de la llar, així com la realització de gestions i encàrrecs.
- 63 col·legiats majors de 65 anys i 473 col·legiats menors de 65 anys conviuen amb familiars dependents i viuen en habitatges que requereixen adaptacions.
- 79 col·legiats majors de 65 anys i 284 col·legiats menors de 65 anys conviuen amb familiars dependents que requereixen ajuts tècnics.
- 361 col·legiats majors de 65 anys i 6.405 col·legiats menors de 65 anys tenen algun familiar proper en situació de dependència.
- 285 col·legiats viuen completament sols o en companyia d'un/a cuidador/a.
- 382 col·legiats viuen amb uns ingressos màxims de 1.800 euros mensuals; d'aquests, 137 disposen de menys de 600 euros; 678 col·legiats no disposen, en l'actualitat, de recursos econòmics per fer front a la dependència.
- 1.515 col·legiats no tenen contractat cap tipus de producte financer per fer-hi front.

Jubilació i envelliment actiu dels majors de 65 anys

- 2.259 col·legiats són autònoms en les activitats bàsiques i instrumentals.
- 893 col·legiats han allargat l'exercici professional per sobre dels 65 anys.
- 1.154 col·legiats tenen cura dels seu néts/nétes.

Situació d'estrangeria i acolliment als metges nouvinguts

- 3.703 col·legiats han nascut a l'estranger.
- 1.814 col·legiats tenen la nacionalitat estrangera i menys de cinc anys de residència a Catalunya.
- D'aquests, 659 han arribat a Espanya o a Catalunya el darrer any.

La conciliació laboral i familiar

- 4.348 col·legiats tenen fills/es menors de tres anys; 2.420 són dones.
- 13.366 col·legiats tenen fills/es adolescents. ■

L'estudi sobre la situació i les necessitats socials dels metges, eina de referència del Programa

JAUME PADRÓS,
vicepresident

A finals de l'any 2008, i per encàrrec de la Junta de Govern del COMB, es va fer un *Estudi sobre la situació i les necessitats socials dels metges i els seus familiars directes*, amb la voluntat de dissenyar una resposta precisa en el conjunt de programes i actuacions socials que s'havien de dirigir als metges.

Després d'un disseny molt acurat, es va procedir a fer un treball de camp a dues mostres prèviament seleccionades: una primera de 644 metges més grans de 65 anys, i una altra de 799 metges menors de 65 anys. Ambdós estudis ens van permetre fer unes extrapolacions per a una aproximació en nombre real de la situació dels metges i metgesses en aquestes franges d'edat.

Les dades de l'estudi (es poden consultar al web col·legial) que ens interessaven eren les relatives a: l'existència o no de situacions de dependència, com s'abordaven, si estaven causades per raons de salut o per discapacitat, si l'afectat era el metge, el cònjuge o un altre familiar directe, i si existien ajuts externs i els ingressos suficients per fer-hi front.

Cal significar, d'una manera especial, l'atenció directa de 314 casos realitzada per les nostres treballadores socials, per tal com reflecteix fins a quin punt calia aplicar de manera integral i personalitzada les respostes dissenyades pel Programa de Protecció Social a partir de les enquestes

Com a conseqüència dels resultats de l'estudi, el Programa de Protecció Social va dissenyar una sèrie d'actuacions sobre la població susceptible de necessitar ajut, tot contrastant les dades obtingudes amb les situacions reals. I, en aquests casos, oferir directament el suport, l'ajut i les orientacions del Programa.

Concretament, es va poder fer una acció selectiva sobre els grups de metges en situació de dependència, reconeguda oficialment o no, amb independència que l'afectat fos el metge o el seu cònjuge, o tots dos. I, en tot cas, buscant altres elements importants, com l'existència de recursos financers en el nucli familiar, presència de cuidadors, etc.

L'àmbit relacionat amb les dificultats per fer efectiva la conciliació laboral-familiar va tenir una resposta especialment significativa. En canvi, alguns dels metges contactats van manifestar no voler o no necessitar en aquell moment cap tipus d'ajut.

Amb tot, s'intueix l'existència d'una petita bossa de metges a la qual ens ha estat difícil arribar per diversos motius, malgrat els esforços emprats i la convicció de l'existència de necessitats reals. Tot i així, durant l'any 2009, el nombre de beneficiaris atesos pel Programa va ser significatiu. Així, es van fer 1.013 consultes, es van atendre 824 ajuts i 271 casos van rebre prestacions econòmiques periòdiques. Cal significar, d'una manera especial, l'atenció directa de 314 casos realitzada per les nostres treballadores socials, per tal com reflecteix fins a quin punt calia aplicar de manera integral i personalitzada les respostes dissenyades pel Programa de Protecció Social a partir de les enquestes.

Per tal de poder anar avançant en l'oferta d'ajuts específics per a aquells que més ho necessitin, cal continuar decididament amb aquesta metodologia de treball. El Programa ha de poder actuar d'una forma flexible, adaptant les respostes als diferents canvis que es vagin plantejant per generació, i avaluar després l'impacte que cada intervenció ha produït. Sense deixar d'actuar sobre els casos de necessitat, és important insistir en l'acció preventiva i de suport a l'estructura familiar perquè aquesta pugui aixoplugar aquella necessitat. Sempre amb criteris d'equitat i de necessitat. D'aquesta manera, aconseguirem que els instruments que anem dissenyant i aplicant siguin més acurats, útils i justos. ■